



AGATA ŁUCJA KSIĄŻEK

 ORCID <https://orcid.org/0000-0001-9346-4899>

Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie

DEKONSTRUKCJA Dyskursu politycznego w parodii noworocznych przemówień Władimira Putina

DECONSTRUCTION OF THE POLITICAL DISCOURSE IN A PARODY OF VLADIMIR PUTIN'S NEW YEAR SPEECHES

The aim of this article is to analyze the strategies of deconstruction of political discourse in contemporary audiovisual parodies. It presents case study of Yegor Loskutov's parody, which is a reminiscence of the New Year speeches of Vladimir Putin. The text indicates the features of political discourse that are subject to parodic transformations. The study presents a new linguistic perspective on the phenomenon of deconstruction in comparison to the theory of language games. The analysis of the sample work leads to the conclusion that the authors of contemporary parodies conduct a multipronged deconstruction of political messages on the visual, lexical, pragmatic and stylistic levels. By imitating the speeches of authorities representatives with implementation of ironic and allusive signals, language games, and stylistic transformations, the authors of the parodies criticize the techniques of communication of politicians and the ideas they represent.

Rozwój nowych mediów zapewnił nieograniczony dostęp do informacji. Wszelkie publiczne wystąpienia polityków spotykają się z natychmiastową reakcją internautów. Jednym z najciekawszych sposobów prowadzenia polemiki z przedstawicielami władz są internetowe parodie, których przedmiotem nierzadko staje się sam styl wypowiedzi politycznych. Dochodzi w nich do szczególnego zabiegu dekonstrukcji, który pozwala unaocznić odbiorcom cechy dyskursu władzy. Celem niniejszego badania jest analiza oraz określenie roli strategii dekonstrukcji dyskursu dokonującej się we współczesnych audiowizualnych utworach parodystycznych. Badanie ma charakter studium przypadku (*case study*) opartego na parodii noworocznych przemówień prezydenta Rosji Władimira Putina autorstwa Jegora Łoskutowa. W celu zbadania parodystycznych deformacji zastosowana została metoda analizy pragmalingwistycznej, stylistycznej oraz

multimodalnej utworu audiowizualnego, a także analiza dyskursu. W badaniu dyskurs rozumiany jest za Janiną Labochą jako norma regulująca tworzenie wypowiedzi oraz strategia przyjęta w działalności komunikacyjnej¹.

Zjawisko dekonstrukcji dotychczas rozpatrywane było głównie w aspekcie filozoficznym oraz literaturoznawczym, choć może stanowić również interesujący obiekt badań lingwistycznych. Sam termin został wprowadzony do nauk humanistycznych w latach 60. przez Jacquesa Derridę, który pojmował dekonstrukcję jako wielość możliwych odczytań języka, sposób interpretacji tekstu oparty na negacji stereotypu lub włączeniu treści do nowego kontekstu². W nurcie badań kultury postmodernizmu nastąpiło zawężenie terminu do specyficznego zabiegu tekstualnego polegającego na implementowaniu wybranych struktur archetypu do nowego utworu w celu uwydatnienia niespójności tekstu źródłowego. W takim ujęciu dekonstrukcja bywa utożsamiana z parodią³.

Jako gatunek oparty na zamierzonej transformacji prototekstu parodia należy do kanonu intertekstualności⁴. Pojęcie „intertextualité” zostało wyprowadzone przez Julię Kristewą z Bachtinowskich rozważań nad dialogicznością. W szerokim znaczeniu rozumiane jest ono jako kategoria obejmująca ogół własności tekstu wskazujących na jego powiązania z innymi wytworami⁵. Świadomość występowania tych zależności niejednokrotnie staje się warunkiem właściwej interpretacji tekstu. W większości przypadków autorzy celowo sygnalizują występowanie powiązań między utworami, stosując odpowiednie wskaźniki intertekstualności. Ryszard Nycz dzieli je na trzy podstawowe grupy: presupozycje, wskazujące na istnienie sądów niewynikających bezpośrednio z treści, atrybucje, służące odzwierciedleniu wybranych cech oryginału, oraz anomalie — miejsca niespójne, dysharmonijne⁶. Największe nagromadzenie wymienionych

¹ J. Labocha, *Tekst, wypowiedź, dyskurs w procesie komunikacji językowej*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2008, s. 60–61.

² Е. А. Алексеева, Т. М. Тузова, *Деконструкция*, w: А. А. Грицанова (red.), *История философии. Энциклопедия*, Интерпрессервис, Минск 2002, s. 292–293.

³ R. Phiddian, *Are Parody and Deconstruction Secretly the Same Thing?*, „New Literary History” 1997, nr 4, s. 681.

⁴ L. Hutcheon, *Ironia, satyra, parodia — o ironii w ujęciu pragmatycznym*, przeł. K. Górską, „Pamiętnik Literacki” 1986, nr 1, s. 335.

⁵ R. Nycz, *Intertekstualność i jej zakresy: teksty, gatunki, światy*, „Pamiętnik Literacki” 1990, nr 2, s. 97.

⁶ Tamże, s. 98–99.

wskaźników daje się zaobserwować w utworach parodystycznych. Manfred Pfister, wyznaczając podstawowe kryteria skalowania intertekstualności, do których należą referencjalność, komunikatywność, autorefleksyjność, strukturalność, selektywność i dialogowość, uznał parodię za najbardziej dialogiczny ze wszystkich gatunków literackich⁷. Parodie nawiązują do konkretnych tekstów lub typów dyskursów w sposób jawny i intencjonalny, przez co cechują się wysoką komunikatywnością. W powstałej w ten sposób metakomunikacji odzwierciedla się autorefleksyjna świadomość stosowania zabiegów intertekstualnych, które stanowią strukturalny szkielet tekstów wtórnych. Wybór prototekstów związany jest z określonymi zamierzeniami nadawcy, a ich przytaczanie odbywa się w sposób dobitny i wyrazisty. Wszystko to służy podkreśleniu tekstualnych różnic i dialogowej relatywizacji wytworów leżących u podstaw parodystycznej transformacji.

Dekonstrukcja dokonująca się w utworach parodystycznych również powinna być rozpatrywana jako zabieg intertekstualny, przy czym charakter tej relacji może być rozumiany dwojako. Jak wskazuje Wasilij Moskwin, podstawę intertekstualności stanowią jednostki kommemoratywne — szeroko rozpoznawalne ideologemy, elementy konkretnej doktryny, czyli autorskiej wizji świata⁸. Obiektem intertekstualnej modyfikacji może być zarówno konkretny tekst (eksplicytna intertekstualność), jak również zbiór wyróżników pierwowzoru stworzonego przez większą liczbę wypowiedzi o wspólnych cechach (implicitna intertekstualność). Dekonstrukcji może podlegać zatem nie tylko jednostkowy wytwór, ale również pewien schemat, w tym ogół zachowań językowych osoby lub grupy osób, co związane jest z pojęciem dyskursu. W takim ujęciu należy rozpatrywać liczne intertekstualne gry w prozie Władimira Sorokina i Wiktora Pielewina, w której transformowane były nie tyle konkretne wypowiedzi polityków, ile radziecka nowomowa *in genere*. W danym kontekście krystalizuje się nowa, lingwistyczna definicja dekonstrukcji jako zabiegu polegającego na zamierzonej modyfikacji treści, struktury lub kontekstu realnych bądź potencjonalnych komunikatów. Termin ten zbliża się z pojęciem gry językowej rozumianej jako zabieg celowego naruszenia

⁷ M. Pfister, *Koncepcje intertekstualności*, przeł. M. Łukasiewicz, „Pamiętnik Literacki” 1991, nr 4, s. 207.

⁸ В. П. Москвин, *Интертекстуальность: категориальный аппарат и типология*, „Известия Волгоградского государственного педагогического университета” 2013, nr 6, s. 57.

normy językowej lub komunikacyjnej⁹. Dekonstrukcja wykorzystuje wiele formalnych strategii gry językowej, jednak samo pojęcie powinno być rozumiane szerzej, z uwzględnieniem jego aspektu funkcjonalnego. Zabieg ten polega nie tylko na niekonwencjonalnym użyciu języka, lecz odnosi się zawsze do określonego prototekstu lub dyskursu, którego cechy muszą zostać uwzględnione przy jego badaniu.

Dekonstrukcja stosowana jest głównie w sytuacji, gdy intencje nadawcy nie są wyrażone w sposób jawny, lub gdy niemożliwe jest udzielenie odpowiedzi przy użyciu takiego samego kodu ze względu na istnienie nierówności między uczestnikami procesu komunikacji. Dlatego też jej obiektem często staje się dyskurs władzy tworzony przez elity społeczne posiadające pewną przewagę komunikacyjną nad odbiorcą. Naczelnym celem dekonstrukcji w stosunku do dyskursu politycznego jest ujawnienie prawdziwych intencji nadawców poprzez modyfikację treści oraz struktury ich komunikatów. Zabieg ten warto prześledzić na przykładzie współczesnego utworu parodystycznego autorstwa Jegora Łoskutowa, rosyjskiego satyryka prowadzącego osobisty wideoblog na portalu YouTube od lipca 2017 roku. Stworzona przez niego parodia *Слитое новогоднее обращение президента*, opublikowana 30 grudnia 2019 roku, stała się jedną z najbardziej popularnych trawestacji wypowiedzi Władimira Putina, zyskując ponad milion wyświetleń oraz 4 000 komentarzy.

Utwór jest reminiscencją noworocznych przemówień prezydenta Federacji Rosyjskiej transmitowanych na kanałach telewizji publicznej w nocy z 31 grudnia na 1 stycznia od 1999 roku (z pominięciem czterech lat kadencji Dmitrija Miedwediewa). Warto zaznaczyć, że wystąpienia te w ostatnich latach stały się szczególnym obiektem badań językoznawców oraz politologów, którzy rozpatrują je pod kątem wybranych strategii retorycznych, właściwości mowy motywacyjnej oraz technologii *public relations*. Taisija Komisarowa klasyfikuje przemówienia noworoczne jako oddzielny gatunek dyskursu politycznego, który wyróżnia się dominującą funkcją fatyczną¹⁰. Ich podstawowym celem jest wyrażenie jedności nadawcy komunikatu oraz odbiorców

⁹ В.З. Санников, *Русский язык в зеркале языковой игры*, Языки славянской культуры, Москва 2002, s. 14–16.

¹⁰ Т.С. Комисарова, «Новогоднее обращение» как жанр политического дискурса (сравнительный анализ новогодних обращений В.В. Путина и Г. Шрёдера), w: А.Г. Пастухов (red.), *Жанры и типы текста в научном и медийном дискурсе*, т. 2, Орловский государственный институт искусств и культуры, Орел 2005, s. 143–144.

jako przedstawicieli wspólnego systemu wartości¹¹. Noworoczne posłania należą do najbardziej skonwencjonalizowanych typów przemówień. Charakteryzują się one stałą strukturą, której kluczowymi elementami są ocena wydarzeń minionego roku, podkreślenie wartości moralnych społeczeństwa rosyjskiego oraz utarte formuły życzeniowe. Jak zauważa Marta Noińska, to właśnie rytualność oraz powtarzalność motywów czynią je tekstami precedensowymi¹². Rozpoznawalność ich formy sprzyja powstawaniu tekstów wtórnych, w których naczelnne cechy przemówień podlegają ironizacji bądź hiperbolizacji.

Analizując utwór rosyjskiego satyryka, warto zwrócić uwagę na tytuł parodii. Zastosowanie leksemu „слитое” w odniesieniu do przemówienia prezydenta nosi w niej podwójny charakter. Po pierwsze dany wyraz może wskazywać na fakt, że rozpatrywany utwór jest kombinacją większej liczby wypowiedzi, co związane jest z petryfikacją gatunku noworocznych przemówień. Z drugiej strony leksem może być tłumaczony jako „pełny”, „całościowy”. Przy takim założeniu celem autora byłoby przekazanie odbiorcom sugestii, że wypowiedzi prezydenta transmitowane na oficjalnych kanałach są jedynie fragmentami wyekscerpowanymi z większej całości. W parodii przedstawione zostało nie przemówienie jako gotowy wytwór, ale raczej złożony proces jego konstruowania. Uczestniczy w nim nie tylko prezydent jako główny nadawca komunikatu, ale również osoba odpowiedzialna za kształtowanie wizerunku polityka. Oś strukturalną parodii stanowi dialog dwóch postaci, które wspólnie decydują o finalnym kształcie posłania do narodu.

Korelacja pomiędzy utworem Jegora Łoskutowa oraz parodionym prototekstem wyraża się w poszczególnych sygnałach intertekstualności, których głównym nośnikiem jest plan audiowizualny. Parodię otwiera kompozycja muzyczna zwana „Prezydencką Fanfara”, wykonywana w trakcie uroczystości z uczestnictwem prezydenta. Na pierwszych kadrach widnieje napis „Новогоднее обращение президента России Владимира Владимировича Путина”, wyświetlany na tle wieży zegarowej moskiewskiego Kremla. Występujący w parodii aktor charakteryzowany jest na prezydenta Federacji

¹¹ Ж. Р. Сладкевич, *Организация семиотического пространства новогоднего поздравления президента (на материале новогодних обращений президентов России, Беларуси и Польши за 2000–2015 гг.)*, „Политическая наука” 2016, nr 3: Политическая семиотика, s. 171.

¹² M. Noińska, *Co roku to samo... Z historii orędzia noworocznego w Polsce, Niemczech i Rosji*, „Przegląd Wschodnioeuropejski” 2018, nr 2, s. 103.

Rosyjskiej. Warto zwrócić uwagę na intonację parodysty, która opiera się na dzieleniu syntagmatycznym tekstu ze zwiększoną częstotliwością występowania pauz, co uznawane jest za cechę charakterystyczną stylu Władimira Putina¹³. Utwór Łoskutowa ma charakter metadyskursywny: ukazuje proces konstruowania wypowiedzi polityka, doboru wyrażań, środków stylistycznych oraz selekcji informacji. Pierwszym sygnałem podważającym prawdziwość prezydenta jest sam sposób przedstawienia sytuacji komunikacyjnej. Proces tworzenia noworocznego przemówienia kontrolowany jest przez powołanego do tego celu specjalistę i jednocześnie operatora kamery, który dokonuje licznych modyfikacji tekstu. Widniejąca na drugim planie panorama Moskwy przeplata się z tłem studia telewizyjnego (*green screen*), co nosi znamiona symulacji. Powyższe elementy wskazują na brak autentyczności w wystąpieniach prezydenta, formułowanych według ściśle określonych zasad.



Kadr noworocznego przemówienia Władimira Putina transmitowanego na kanale *Россия 1* 31 grudnia 2017 roku



Kadr parodii Jegora Łoskutowa z 30 grudnia 2019 roku

¹³ Ю.С. Альшеева, *Речевой портрет В.В. Путина*, „Вестник Волгоградского государственного университета. Серия 2. Языкознание” 2012, nr 2, s. 172.



Kadr parodii Jegora Łoskutowa przedstawiający studio telewizyjne, w którym nagrywane jest przemówienie prezydenta

W analizowanej parodii wypowiedź rozpoczyna się od zwrotu „дорогие друзья” pełniącego funkcję fatyczną. Wybór tego określenia związany jest ze strategią integracji, która na równi ze strategiami orientacji oraz agonalności wchodzi w funkcjonalną triadę komunikowania politycznego¹⁴. Apostrofy służące nawiązaniu bezpośredniego kontaktu z adresatami często przybierają formę wyrażen kliszowanych. Tego typu powtarzalne zwroty, stanowiące łatwo rozpoznawalne wyróżniki dyskursu politycznego, jako pierwsze poddają się parodystycznym transformacjom. W rozpatrywanym utworze wyrażenie „дорогие друзья” zostaje zdekonstruowane przez operatora kamery, który kieruje do prezydenta następujący komentarz:

„Дорогие друзья” давайте заменим на что-то. Я все понимаю, но не у всех, как у вас, друзья дорогие. Просто „друзья”.

W propozycji rezygnacji z określenia „дорогие” w tym kontekście kryje się aluzja do bogactwa osób z najbliższego kręgu prezydenta. Zastosowana w tekście gra językowa ewokuje pierwotne (nieprzenośne) znaczenie wyrazu „дорогой” — posiadający wysoką cenę. Stwierdzenie „не у всех, как у вас, друзья дорогие” sugeruje brak równości między zamożnymi przedstawicielami elity oraz większością społeczeństwa rosyjskiego. W taki sposób wyrażenie użyte w celu nawiązania relacji opartych na bliskości staje się *de facto* sygnałem różnic pomiędzy politykiem a adresatami jego przemówienia. Co więcej, w powyższym fragmencie implicytnie poru-

¹⁴ Е. И. Шейгал, *Семиотика политического дискурса*, Российская государственная библиотека, Москва 2005, s. 285, https://www.academia.edu/9556373/Шейгал_Политический_дискурс (16.05.2021).

szony zostaje temat korupcji. Zastosowanie określenia „дорогие” może odnosić się do wysokiej ceny, za jaką polityk pozyskuje swoich zwolenników.

Przedmiotem gry parodysty stają się również symbole o wysokim nacechowaniu aksjologicznym. Wśród nich Walery Pisarek wyróżnia znaki o pozytywnych konotacjach (miranda) oraz o negatywnym wydźwięku (kondemnanda)¹⁵. Jak zaznacza Michał Głowiński, łatwe do zapamiętania oraz szeroko rozpoznawalne symbole są podstawowym nośnikiem ocen. W komunikowaniu politycznym najczęściej bazują one na skrajnych opozycjach „dobry–zły”, „swój–obcy”, kreujących jednoznaczny obraz rzeczywistości¹⁶. W utworzonej przez parodystę wypowiedzi prezydenta pojawiają się takie miranda, jak „мечта”, „мирное голубое небо”, „счастливое детство”, „достойная старость”. Akumulacja tych wyrażen w obrębie jednego zdania wpływa jednak na zmniejszenie wyrazistości ich znaczenia. Sprowadzane są one do pozycji frazesów — jednostek powtarzalnych i pozbawionych głębszych treści. Gdy słuszność ich stosowania zostaje zakwestionowana przez specjalistę, prezydent powołuje się na kolejny symbol — wolność słowa.

Prezydent: Есть же в конце концов свобода слова!

Specjalista: Так, вы свободны, Владимир Владимирович. Каждый в нашей стране имеет право на самовыражение, но в рамках закона. Это же ваша цитата!

Doprecyzowanie pojęcia „свобода слова” poprzez wyrażenie „в рамках закона” stanowi niejako podważenie jego istoty. Jednocześnie zabieg ten wskazuje na zjawisko swobodnego manewrowania pozytywnie nacechowanymi pojęciami i ich modyfikacji zgodnie z celem komunikacyjnym nadawcy.

Autor parodii, dekonstruując system narracyjny wypowiedzi politycznych, zwraca również uwagę na kwestię składanych przez władze obietnic.

Prezydent: Грядущее десятилетие ознаменуется скачком в экономике, науке, здравоохранении и образовании в нашей стране.

Specjalista: Вот, все хорошо, только уберем „в нашей стране” [...], потому что все эти скачки в разных сферах-то произойдут где-нибудь, но лучше

¹⁵ W. Pisarek, *Symbol, WIZERUNEK, narracja — trzy poziomy perswazji*, „Studia Filologiczne Uniwersytetu Jana Kochanowskiego” 2014, t. 27, s. 11.

¹⁶ M. Głowiński, *Nowomowa i cięgi dalsze. Szkice dawne i nowe*, Universitas, Kraków 2009, s. 11–33.

не уточнять, что прямо в нашей стране. Тогда это будет просто факт, а не обещание.

Prezydent: А что плохого в обещаниях?

Specjalista: Ну, кроме того, что их исполнять надо, ничего...

Ironia zauważalna w ostatnim zdaniu oparta jest na pewnym dysonansie poznawczym. Obietnica, pojmowana jako akt komisywny, zakłada zamiar wypełnienia określonego zobowiązania względem odbiorcy. Jej realizacja nie jest więc kwestią poboczną, lecz esencjonalną. W danym fragmencie autor parodii sugeruje, że politycy dopuszczają się nadużyć, składając obietnice, których nie są w stanie dotrzymać.

Ciekawym przykładem parodystycznej gry na poziomie leksyki jest wykorzystanie neologizmu „Рособраценнадзор” będącego skrótownicem mieszanym utworzonym przez analogię z nazwami „Рособрнадзор”, „Росздравнадзор” itd. Skonstruowany na bazie wyrazów „российский”, „обращение” i „надзор” skrótownic przywoływany jest jako określenie nieistniejącej w rzeczywistości instytucji, którą można byłoby nazwać „Федеральная служба по надзору за обращением к населению”. Dana struktura byłaby odpowiedzialna za sprawowanie kontroli nad publicznymi wypowiedziami polityków. Samo utworzenie neologizmu na zasadzie podobieństwa formalnego z funkcjonującymi nazwami instytucji kontrolnych jest szczególnego rodzaju grą z rosyjskimi realiami. Autor parodii wskazuje w ten sposób, że nadzór władzy obejmuje niemalże każdą sferę życia, w tym działalność werbalną samych polityków. „Рособраценнадзор” miałby być również podmiotem dokonującym selekcji przekazywanych przez władzę informacji, aby, jak ironicznie zaznacza bohater parodii, „nie powiedzieć niczego zbędnego” („ничего лишнего не сказать”).

Parodystyczna dekonstrukcja dokonuje się również na poziomie stylistycznym. W utworze Łoskutowa daje się zauważyć wyraźny dysonans pomiędzy wypowiedziami prezydenta, który stosuje styl wysoki, staranny, oraz operatora kamery, wysławiającego się w języku potocznym, o czym świadczy zwiększona częstotliwość użycia partykuł „ну”, „же”, wyrazu wtrąconego „вот” oraz zastosowanie leksemu „нормально” dla wyrażenia pozytywnej oceny i czasownika „торчатъ” w odniesieniu do czynności wykonywanej przez człowieka. W dialogu dochodzi również do transformacji przysłowia „быстрее начнем, быстрее закончим”, które przybiera formę „быстрее отстреляемся, быстрее закончим”, będącą konstrukcją tautologiczną, jako że wyraz „отстреляться” w rejestrze potocznym jest *de facto* synonimem

słowa „закончить”. Powyższe zabiegi stylistyczne mają na celu dekonstrukcję jednej z najważniejszych cech dyskursu politycznego, jaką jest teatralność lub też rytualność. Jak zauważa Jerzy Bralczyk, język polityki, będąc tworem zinstytucjonalizowanym, opiera się na stałych wyrażeniach oraz nazwach-etykietkach o stabilnych konotacjach. Wykorzystywanie ujednoliczonego, często skomplikowanego kodu ma na celu podniesienie autorytetu mówcy¹⁷. W parodii akcent położony jest jednak na obcość stylu wypowiedzi politycznych, silnie kontrastujących z żywą mową operatora kamery, z którym łatwiej utożsamiać się odbiorcy.

Najbardziej istotne transformacje stylistyczne wprowadzane są do wypowiedzi samego polityka sukcesywnie deformowanej przez specjalistę. Wraz z każdą zmianą mającą na celu zatuszowanie niekorzystnych dla prezydenta informacji zmniejsza się przejrzystość tekstu. Dążenie do stworzenia poprawnej politycznie wypowiedzi jest źródłem absurdu stanowiącego oś konstrukcyjną parodii Łoskutowa. Jako przykład może posłużyć zamiana przymiotnika „новый” wyrażeniem „пока еще не вызывающий доверия”, które nie może być traktowane jako jego pełnoprawny synonim. Zastosowanie tego połączenia wyrazowego sugeruje jednak antyprogresywny charakter rosyjskiej polityki, w której to zjawiska nowe odbierane są jako niebezpieczne.

Дорогие сограждане! Ново- (пока еще не вызывающая доверия) -годняя ночь — это время чудес, открытий и больших надежд.

We współczesnych utworach parodystycznych dekonstrukcja wykorzystywana jest w celu wyeksponowania cech dyskursu politycznego. Zabieg ten poprzez komizm oraz grę językową umożliwia wyjawienie nowych sensów w wypowiedziach przedstawicieli władz. W utworze Jegora Łoskutowa dekonstrukcja dokonywana jest na wszystkich poziomach prototekstu: pragmatycznym, leksykalnym oraz stylistycznym. Przedstawienie sytuacji komunikacyjnej jako kontrolowanego procesu konstruowania przemówienia prowadzi do podważenia autentyczności wypowiedzi prezydenta. Imitacja komunikatów politycznych z włączeniem sygnałów ironicznych oraz aluzyjnych służy naruszeniu strategii integracji opartej na fatycznych i komisywnych aktach mowy. Nagromadzenie pozytywnie nacecho-

¹⁷ J. Bralczyk, *O języku polskiej propagandy politycznej lat siedemdziesiątych*, Trio, Warszawa 2001, s. 49.

wanych wyrazów-symboli w parodii prowadzi do osłabienia ich semantyki. Poprzez grę w zakresie polisemii wyrazów oraz słowotwórstwa dekonstruowany jest wykorzystywany przez polityków aparat pojęciowy. Zastosowane transformacje stylistyczne naruszają patetyczny charakter komunikatu. Autor utworu, wprowadzając zmiany w treści przemówienia, implicytnie porusza zagadnienia życia politycznego i gospodarczego Rosji. Jak wynika z analizy materiału, poprzez zabiegi dekonstrukcyjne we współczesnych parodiach dokonywana jest nie tylko imitacja wypowiedzi politycznych dla celów humorystycznych, ale również demaskacja i napiętnowanie stosowanych przez polityków technik komunikacyjnych oraz podważeniu poddany zostaje autorytet samych mówców.

REFERENCES:

- Alysheva, Yuliya Sergeevna. "Rechevoy portret V. V. Putina." *Vestnik Volgogradskogo gosudarstvennogo universiteta. Seriya 2. Yazykoznanije*, 2012, no. 2: 171–174 [Алышева, Юлия Сергеевна. "Речевой портрет В. В. Путина." *Вестник Волгоградского государственного университета. Серия 2. Языкознание* 2012, no. 2: 171–174].
- Bralczyk, Jerzy. *O języku polskiej propagandy politycznej lat siedemdziesiątych*. Warszawa: Trio, 2001.
- Głowiński, Michał. *Nowomowa i ciągi dalsze. Szkice dawne i nowe*. Kraków: Universitas, 2009.
- Gritsanov, Aleksandr Alekseyevich. "Dekonstruksiya." *Istoriya filosofii. Entsiklopediya*. Minsk: Interpres, 2002 [Грицанов, Александр Алексеевич. "Деконструкция." *История философии. Энциклопедия*. Минск: Интерпрессервис, 2002].
- Hutcheon, Linda. "Ironia, satyra, parodia — o ironii w ujęciu pragmatycznym." Transl. Górska, Krystyna. *Pamiętnik Literacki*, 1986, no. 77/1: 331–350.
- Komisarova, Taisiya Sergeevna. "Novogodneye obrashcheniye' kak zhanr politicheskogo diskursa (sravnitel'nyy analiz novogodnikh obrashcheniy V.V. Putina i G. Shredera)." Pastukhov, Aleksandr Gavriilovich. Ed. *Zhanry i typy teksta v nauchnom i medijnom diskurse*, t. 2. Orel: Orlovskiy gosudarstvennyy institut iskusstv i kul'tury, 2005: 143–150 [Комисарова, Таисия Сергеевна. "«Новогоднее обращение» как жанр политического дискурса (сравнительный анализ новогодних обращений В.В. Путина и Г. Шрёдера)." Пастухов, Александр Гаврилович. Ed. *Жанры и типы текста в научном и медийном дискурсе*, т. 2. Орел: Орловский государственный институт искусств и культуры, 2005: 143–150].
- Labocha, Janina. *Tekst, wypowiedź, dyskurs w procesie komunikacji językowej*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2008.
- Moskvin, Vasilij Pavlovich. "Intertekstual'nost': kategorial'nyy apparat i tipologiya." *Izvestiya Volgogradskogo gosudarstvennogo pedagogicheskogo universiteta*, 2013, no. 6: 54–61 [Москвин, Василий Павлович. "Интертекстуальность:

- категориальный аппарат и типология.” *Известия Волгоградского государственного педагогического университета* 2013, no. 6: 54–61].
- Noińska, Marta. “Co roku to samo... Z historii orędzia noworocznego w Polsce, Niemczech i Rosji.” *Przegląd Wschodnioeuropejski*, 2018, no. 9(2): 95–104.
- Nycz, Ryszard. “Intertekstualność i jej zakresy: teksty, gatunki, światy.” *Pamiętnik Literacki*, 1990, no. 2 (81): 95–116.
- Pfister, Manfred. “Koncepcje intertekstualności.” Transl. Łukasiewicz, Małgorzata. *Pamiętnik Literacki*, 1991, no. 4 (82): 183–208.
- Phiddian, Robert. “Are Parody and Deconstruction Secretly the Same Thing?” *New Literary History*, 1997, no. 4: 673–696.
- Pisarek, Walery. “Symbol, WIZERUNEK, narracja — trzy poziomy perswazji.” *Studia Filologiczne Uniwersytetu Jana Kochanowskiego*, 2014, t. 27: 9–26.
- Sannikov, Vladimir Zinov'evich. *Russkiy yazyk v zerkale yazykovoy igrы*. Moskva: Yazyki slavyanskoй kul'tury, 2002 [Санников, Владимир Зиновьевич. *Русский язык в зеркале языковой игры*. Москва: Языки славянской культуры, 2002].
- Sheygal, Yelena Iosifovna. *Semiotika politicheskogo diskursa*. Moskva: Rossiyskaya gosudarstvennaya biblioteka, 2005 [Шейгал, Елена Иосифовна. *Семиотика политического дискурса*. Москва: Российская государственная библиотека, 2005].
- Sladkevič, Žanna Romualdovna. “Organizacyya semioticheskogo prostranstva novogodnego pozdravleniya prezidenta (na materiale novogodnih obrashchenij prezidentov Rossii, Belarusi i Polshy za 2000–2015 gg.)” *Političeskaya nauka*, 2016, no. 3: *Političeskaya semiotika*: 168–193. [Сладкевич, Жанна Ромуальдовна. “Организация семиотического пространства новогоднего поздравления президента (на материале новогодних обращений президентов России, Беларуси и Польши за 2000–2015 гг.)” *Политическая наука* 2016, no. 3: *Политическая семиотика*: 168–193].

Sources

- Лоскутов, Егор. “Слитое новогоднее обращение президента”. YouTube. 30.12.2019. 20.04.2021 <<https://www.youtube.com/watch?v=fyuhKXnKaY0>>.
- Путин, Владимир Владимирович. “Новогоднее обращение президента Российской Федерации В.В. Путина. Новый год 2018”. YouTube. 31.12.2017. 20.04.2021 <<https://www.youtube.com/watch?v=wPQbK5XF5YY>>.